

SPRAWOZDANIE ROCZNE

z wykonania budżetu Gminy Duszniki
za 2018 rok.

Duszniki, dnia 29 marca 2019 roku.

Objaśnienia do planu i wykonania budżetu Gminy Duszniki za 2018 rok .

Informacja z wykonania budżetu za 2018 rok obejmuje część tabelaryczną i opisową. Układ tabelaryczny przedstawiają tabele od 1 do 10. Plan i wykonanie w poszczególnych tabelach przedstawione są w układzie: dział, rozdział, paragraf. Tabele zawierają także procentowy stopień realizacji planu, zarówno na najniższym szczeblu wykonania (w paragrafach), jak i w poszczególnych rozdziałach i działach.

Budżet Gminy Duszniki na 2018 rok, uchwalony przez Radę Gminy Duszniki uchwałą Nr XLIV/326/17 w dniu 28 grudnia 2017 roku, zakładał:

1. osiągnięcie dochodów w kwocie - **39.469.425,00 zł**,
z tego: dochody bieżące w kwocie – 39.364.425,00 zł,
dochody majątkowe w kwocie – 105.000,00 zł.
2. wydatki do realizacji w kwocie - **42.703.852,00 zł**,
z tego: wydatki bieżące w kwocie – 36.450.852,00 zł,
wydatki majątkowe w kwocie – 6.253.000,00 zł.

W 2018 roku budżet Gminy Duszniki zmieniany był 11 razy uchwałami Rady Gminy:

NR XLV/333/18 z dnia 23 stycznia 2018r.,

NR XLVI/338/18 z dnia 27 lutego 2018r.,

NR XLVII/340/18 z dnia 27 marca 2018r.,

NR XLIX/349/18 z dnia 24 kwietnia 2018r.,

NR LII/359/18 z dnia 26 czerwca 2018r.,

NR LIII/368/18 z dnia 24 lipca 2018r.,

NR LV/382/18 z dnia 10 września 2018r.,

NR LVI/384/18 z dnia 25 września 2018r.,

NR LVII/392/18 z dnia 12 października 2018r.,

NR II/7/18 z dnia 27 listopada 2018r.,

NR IV/16/18 z dnia 20 grudnia 2018r.,

i 9 razy zarządzeniami Wójta Gminy:

Nr 10/18 z dnia 1 lutego 2018r.,

Nr 22/18 z dnia 26 kwietnia 2018r.

Nr 30/18 z dnia 6 lipca 2018r.,
Nr 32/18 z dnia 2 sierpnia 2018r.,
Nr 34/18 z dnia 14 sierpnia 2018r.,
Nr 46/18 z dnia 18 października 2018r.,
Nr 52/18 z dnia 26 października 2018r.,
Nr 53/18 z dnia 7 listopada 2018r.,
Nr 67/18 z dnia 31 grudnia 2018r.

Zmiany budżetu w ciągu 2018 roku wprowadzane były na skutek przyznania lub zmniejszenia Gminie z budżetu państwa dotacji na zadania własne i zlecone, przyznania do planu budżetu ostatecznych kwot subwencji i podatku dochodowego od osób fizycznych oraz na skutek zmian planu wydatków bieżących i majątkowych Gminy Duszniki w 2018 roku.

Plan budżetu i wykonanie na koniec 2018 roku przedstawia się następująco:

DOCHODY:

- plan - **38.759.299,09 zł**,
zmniejszenie o 710.125,91 zł do planu początkowego,
- wykonanie - **39.366.037,16 zł** - tj. **101,57%** wykonania.
  - z tego dochody bieżące w kwocie – 39.081.096,73 zł,
  - z tego dochody majątkowe w kwocie – 284.940,43 zł.

WYDATKI:

- plan - **41.993.726,09 zł**,
zmniejszenie o 710.125,91 zł do planu początkowego,
- wykonanie - **40.864.057,95 zł** - tj. **97,31%** wykonania.
  - z tego wydatki bieżące w kwocie – 34.382.195,21 zł,
  - z tego wydatki majątkowe w kwocie – 6.481.862,74 zł.

Różnica między planem dochodów i wydatków stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy w wysokości **3.234.427,00 zł**, natomiast 2018 rok zakończył się deficytem mniejszym niż zakładano tj. w kwocie **1.498.020,79 zł**.

W uchwale budżetowej na 2018 rok zawarto upoważnienia dla Wójta Gminy polegające na:

- zaciąganiu kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku budżetowego deficytu budżetu do wysokości 500.000,00 zł,

- zaciąganiu kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 ufp z dnia 27 sierpnia 2009r.,
- dokonywania zmian w budżecie polegających na przeniesieniach w planie wydatków między paragrafami i rozdziałami w ramach działu, za wyjątkiem przeniesień wydatków między działami, z wyłączeniem przedsięwzięć ustalonych w WPF w ciągu roku budżetowego 2018,
- przekazania uprawnień kierownikom innych jednostek organizacyjnych Gminy do dokonywania przesunięć w planie wydatków,
- przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku następnym,
- lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu.

Ponadto Uchwała Nr XLIV/325/17 Rady Gminy Duszniki z dnia 28 grudnia 2017r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Duszniki na lata 2018 – 2026 upoważniała Wójta do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć oraz z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania Gminy, i których płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Tabela nr 1 - plan i wykonanie dochodów budżetu Gminy w 2018 roku przedstawia wykonanie dochodów budżetu Gminy z podziałem na źródła wpływów i klasyfikację budżetową wg działów, rozdziałów i paragrafów budżetu.

Dział 010: Rolnictwo i łowiectwo

Dochody w tym dziale obejmują:

1. dochody wpłacane przez mieszkańców za przydomowe oczyszczalnie ścieków,
2. wpływy z rozliczeń z lat ubiegłych (dotyczące podatku od towarów i usług VAT),
3. dotacje celowe na zadania bieżące zlecone Gminie, które dotyczą zwrotu części podatku akcyzowego dla rolników.

Plan dochodów dla działu wynosi 1.096.883,91 zł, wykonany został w wysokości 1.060.559,91 zł tj. 96,69%.

Dział 020: Leśnictwo

Dochody w tym dziale obejmują dochody z dzierżawy terenów leśnych płaconych przez nadleśnictwa. Termin płatności przypada w II półroczu.

Plan dochodów dla działu wynosi 8.000,00 zł, wykonany został w wysokości 4.860,98 zł tj. 60,76%.

Dział 600: Transport i łączność

Dochody w tym dziale obejmują:

1. dotację celową otrzymaną z Urzędu Marszałkowskiego na przebudowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

Plan dochodów dla działu wynosi 205.100,00 zł, wykonany został w wysokości 205.100,00 zł tj. 100,00%. Środki zostały przekazane po zakończeniu inwestycji i rozliczeniu zadania w II półroczu.

Dział 700: Gospodarka mieszkaniowa

Dochody w tym dziale obejmują:

1. wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste,
2. dochody z najmu i dzierżawy płacone przez podmioty zewnętrzne,
3. wpływy ze sprzedaży majątku Gminy; dochody z tego tytułu głównie dotyczą sprzedaży działek pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. W 2018 roku Gmina Duszniki sprzedała działki w miejscowościach Sękowo, Podrzewie, Brzoza (zamiana),
4. wpływy z tytułu kosztów upomnienia i odsetek.

Plan dochodów dla działu wynosi 207.339,00 zł, wykonany został w wysokości 154.264,77 zł tj. 74,40%.

Dochody z najmu i sprzedaży majątku wykazane w sprawozdaniu rocznym różnią się od kwot wykazanych w informacji o stanie mienia, ponieważ dochody wykazane w sprawozdaniu są w kwotach netto, natomiast w informacji w kwotach brutto.

Dział 750: Administracja publiczna

Dochody w tym dziale obejmują:

1. dotacje celowe na zadania bieżące zlecone Gminie, które dotyczą zadań administracji rządowej,

2. dochody jst związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej tj. dochody gminy z tyt. udostępniania danych osobowych,
3. kary pieniężne od osób fizycznych dotyczące spłaty kary od byłego pracownika jednostki organizacyjnej Gminy w wyniku nadużycia zasądzonej przez sąd,
4. odsetki bankowe od środków finansowych na rachunku bankowym Gminy,
5. wpływy z różnych dochodów m.in. z tytułu zwrotów nadpłat, rozliczeń podatku VAT,
6. odsetki bankowe od środków finansowych na rachunku bankowym CUW,
7. dotację celową na zadania bieżące realizowane przez Gminę, które dotyczą wykonania Murału z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości.

Plan dochodów dla działu wynosi 112.291,00 zł, wykonany został w wysokości 127.732,90 zł tj. 113,75%.

Dział 751: Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Dochody w tym dziale obejmują dotacje celowe na prowadzenie rejestru wyborców, na zakup nowych urn wyborczych oraz na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych.

Plan dochodów dla działu wynosi 96.248,00 zł, wykonany został w wysokości 89.851,42 zł tj. 93,35%.

Dział 754: Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Dochody w tym dziale obejmują:

1. wpływy z różnych dochodów dotyczące zapłaty za ochronę wyścigu kolarskiego,
2. dotacje z funduszy celowych na realizację zadań bieżących.

Plan dochodów dla działu wynosi 71.084,10 zł, wykonany został w wysokości 71.084,76 zł tj. 100,00%.

Dział 756: Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem

Dochody w tym dziale obejmują:

1. podatki od działalności gospodarczej opłacane w formie karty podatkowej przekazywane przez urzędy skarbowe,
2. podatki od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportowych, od czynności cywilnoprawnych osób prawnych,

3. podatki od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportowych, od spadków, od czynności cywilnoprawnych osób fizycznych,
4. wpływy z opłaty skarbowej, eksploatacyjnej, za zezwolenia na sprzedaż alkoholu, z opłaty adiacenckiej, renty planistycznej, opłaty za zajęcie pasa drogowego, opłaty wodnej za zmniejszenie retencji i opłaty z tytułu kosztów upomnienia,
5. wpływy z różnych opłat, m.in. za udzielenie ślubów poza USC,
6. odsetki od nieterminowych wpłat z tyt. wyżej wymienionych podatków i opłat,
7. podatki dochodowe od osób fizycznych i prawnych.

W omawianej grupie dochodów największą pozycję wpływów stanowi podatek od nieruchomości od osób prawnych i osób fizycznych wykonany w **100,09%** w stosunku do planu budżetu, a do wymiaru podatku w wysokości **83,74%**.

Podatek rolny wykonany został w stosunku do planu rocznego w wysokości **108,01%**, a do wymiaru podatku w **94,46%**.

Ponad zakładany plan dotychczas w budżecie 2018 roku, zostały wykonane:

- podatek od nieruchomości	w 100,09% , a do wymiaru podatku 83,74% ,
- podatek rolny	w 108,01% , a do wymiaru podatku 94,46% ,
- podatek leśny	w 108,82% , a do wymiaru podatku 99,09% ,
- podatek od czynności cywilnoprawnych	- 182,34% ,
- wpływy z opłaty skarbowej	- 115,85% ,
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej	- 110,86% ,
- podatku od spadków i darowizn	- 225,90% .

Natomiast wpływy z tytułu:

- zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	- 95,31% ,
---	-------------------

nieznacznie odbiegają od zakładanego planu na 2018 rok.

Poniżej zakładanego planu wykonane zostały:

- karta podatkowa od rzemiosła	- 48,77% .
- podatek od środków transportowych	- 78,88% ,

Dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu ustalono w kwocie **194.940,00 zł**, uzyskano do końca roku **185.791,76 zł**. Środki te zostały wykorzystane na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz na realizację zadań określonych w gminnym programie przeciwdziałania narkomanii.

Dochody bieżące obejmujące wpływy z innych opłat pobieranych przez jst to opłaty z tytułu opłaty adiacenckiej, renty planistycznej, opłaty za zajęcie pasa drogowego, opłaty za zmniejszenie retencji zostały wykonane w wysokości **199.025,50 zł**, tj. **195,12%** planowanych dochodów z tych tytułów.

Udziały w podatku, stanowiące dochód budżetu Państwa, pochodzące z wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych i wpłat podatku od osób prawnych w planie ogólnym dochodów stanowiły **17,37%** wszystkich dochodów Gminy, a wykonane zostały w stosunku do planu rocznego w **99,71%**. Podatek dochodowy od osób fizycznych - udział w podatku otrzymywany z budżetu Państwa wykonany został w **106,35%**.

Podatek dochodowy od osób prawnych zaplanowany został na 2018 rok w wysokości 1.130.000,00 zł. Wykonanie w I półroczu wyniosło 536.508,39 zł co stanowiło 47,48% wykonania planu, natomiast na koniec roku **754.153,37 zł**, co stanowiło **66,74%**. Dochody z tego tytułu szacowane są od kilku lat bardzo ostrożnie. Jednakże każdorazowe przeprowadzenie inwestycji przez firmę, od której Gmina ma największe wpływy z tego tytułu ma odzwierciedlenie w niższych wpływach podatku CIT.

Wykonanie podatków i opłat za 2018 rok z poszczególnych źródeł przedstawia się następująco:

Lp.	Nazwa źródła dochodów	% wykonania do planu budżetu	% wykonania do wymiaru podatku
1.	<u>Podatek od nieruchomości</u>	100,09	83,74
2.	<u>Podatek rolny</u>	108,01	94,46
3.	<u>Podatek leśny</u>	108,82	99,09
4.	<u>Karta podatkowa - podatek od indywidualnego rzemiosła</u>	48,77	-
5.	<u>Podatek od środków transportowych</u>	78,88	67,38
6.	<u>Podatek od czynności cywilnoprawnych</u>	182,34	-
7.	<u>Wpływy z opłaty skarbowej</u>	115,85	-
8.	<u>Wpływy z opłaty eksploatacyjnej za wydobywanie kopalin</u>	110,86	-
9.	<u>Dochody ze sprzedaży majątku Gminy</u>	64,24	-
10.	<u>Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych</u>	95,31	-
11.	<u>Podatek od spadków i darowizn</u>	225,90	-

Na koniec I półrocza 2018 roku należności z różnych tytułów wynosiły 6.019.148,03 zł, w tym należności wymagalne 2.223.423,18 zł, natomiast na koniec roku wyniosły odpowiednio 2.482.720,72 zł i 2.183.398,86 zł. Dotyczą one głównie podatków od nieruchomości, rolnego, środków transportowych, opłaty za utrzymanie czystości, dochodów z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego oraz należnych odsetek.

Zaległości podatkowe w 2018 roku wyniosły **1.206.477,12 zł**, nadpłaty podatkowe wyniosły **9.713,59 zł**. Zaległości i nadpłaty podatkowe dotyczą następujących podatków:

Lp.	Rodzaj podatku	Zaległości (w złotych)		Nadpłaty (w złotych)	
		2017r.	2018r.	2017r.	2018r.
Rozdział 75601, w tym:					
1.	Karta podatkowa	25 979,98	20 000,61	0,00	0,00
Rozdział 75615, w tym:					
2.	Podatek od nieruchomości	447 737,06	458 992,06	6 400,00	9,25
3.	Podatek rolny	305,16	404,00	30,00	332,00
4.	Podatek leśny	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Podatek od środków transportowych	28 974,00	54 310,00	0,00	0,00
6.	Podatek od czynności cywilnoprawnych	0,00	8 322,07	0,00	0,00
Rozdział 75616, w tym:					
7.	Podatek od nieruchomości	425 135,96	441 765,34	3 851,02	6 450,46
8.	Podatek rolny	96 946,54	79 744,05	1 879,22	2 527,88
9.	Podatek leśny	531,25	308,43	0,00	0,00
10.	Podatek od środków transportowych	111 135,60	137 030,12	1 310,67	394,00
11.	Podatek od czynności cywilnoprawnych	338,41	5 587,27	0,00	0,00
12.	Podatek od spadków i darowizn	466,49	13,17	0,00	0,00
	Razem	1 137 550,45	1 206 477,12	13 470,91	9 713,59

Na koniec roku 2017 zaległości wynosiły 1.137.550,45 zł, nadpłaty 13.470,91 zł. Na koniec I półrocza 2018 roku zaległości podatkowe wyniosły 1.250.388,28 zł i nieznacznie zwiększyły się o **9,91%** w stosunku do 2017r. Na koniec roku zaległości podatkowe zmniejszyły się i wyniosły 1.206.477,12 zł. Nastąpił niewielki wzrost zaległości podatkowych w stosunku do 2017 roku o **6,06%**. Gmina Duszniki na bieżąco prowadzi windykację, a największe zaległości podatkowe dłużników zabezpieczone są poprzez wpis do hipoteki.

Na bieżąco, po każdym terminie płatności raty podatku, wystawiane są upomnienia i w dalszej konsekwencji tytuły wykonawcze. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018r. zostały wystawione upomnienia:

- podatek od nieruchomości jgu: 14 na kwotę 80.992,00 zł,
- podatek rolny jgu: 1 na kwotę 293,00 zł,
- podatek od nieruchomości ind: 320 na kwotę 160.479,60 zł,
- podatek rolny ind: 600 na kwotę 369.573,25 zł,
- podatek od środków transportowych jgu: 4 na kwotę 29.015,00 zł,
- podatek od środków transportowych ind: 35 na kwotę 177.196,16 zł,

tytuły wykonawcze:

- podatek od nieruchomości jgu: 4 na kwotę 33.440,00 zł,
- podatek od nieruchomości ind: 41 na kwotę 41.904,00 zł,
- podatek rolny ind: 32 na kwotę 33.709,00 zł.
- podatek od środków transportowych jgu: 1 na kwotę 25.669,00 zł,
- podatek od środków transportowych ind: 1 na kwotę 24.892,00 zł,

Na podstawie w/w upomnień wpłynęło 330.572,10 zł dochodów z tytułu podatków, a na podstawie tytułów wykonawczych – 41.713,00 zł.

Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych wyniosły:

	2017r.	2018r.
- w podatku od nieruchomości	1.097.364,77 zł	790.396,58 zł
- w podatku rolnym	576.646,59 zł	2.240,28 zł
- w podatku od środków transport.	144.500,91 zł	107.524,03 zł
Razem:	1.818.512,27 zł	900.160,89 zł

Skutki umorzeń zaległości podatkowych wyniosły w 2018 roku w podatku od nieruchomości **12.252,94 zł** (dla porównania w 2017r. – 8.159,05 zł) w podatku rolnym **14.437,06 zł** (dla porównania w 2017r. – 2.379,95 zł), natomiast w podatku od środków transportowych umorzeń zaległości nie było.

Umorzenia zaległości były dokonane na wniosek podatników, w związku z trudną sytuacją życiową (poważna choroba w rodzinie) i ekonomiczną (susza).

W 2018 roku nie zostały udzielone żadne ulgi i zwolnienia.

Plan dochodów dla działu wynosi 14.306.926,00 zł, wykonany został w wysokości 15.060.358,95 zł tj. 105,27%.

Dział 758: Różne rozliczenia

Dochody w tym dziale obejmują:

1. część oświatową subwencji ogólnej,
2. część wyrównawczą subwencji ogólnej,
3. wpływy ze zwrotów z lat ubiegłych (wyrównanie opłaty produktowej),
4. dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań z funduszu sołeckiego,
5. środki finansowe z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Subwencja ogólna z budżetu Państwa, obejmująca środki na zadania oświaty, jak również wyrównująca podstawowe dochody Gminy, stanowi w planie dochodów Gminy **20,76%** -

8.046.033,00 zł wszystkich planowanych dochodów, a wykonana została w wysokości **100,00%**.

Dotacje celowe na realizację własnych zadań bieżących i inwestycyjnych gminy stanowią w 2018 roku **0,28%** planowanych dochodów, zostały wykonane 100,00% i objęły zwrot kosztów realizacji funduszu sołeckiego w zakresie wydatków bieżących i majątkowych.

Plan dochodów dla działu wynosi 9.557.147,19 zł, wykonany został w wysokości 9.556.665,11 zł tj. 99,99%.

Dział 801: Oświata i wychowanie

Dochody w tym dziale obejmują:

1. dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych administrowanych przez placówki oświatowe,
2. wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego,
3. wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w przedszkolu,
4. wpływy z tytułu uczęszczania dzieci z poza Gminy do naszych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych,
5. dotację celową na realizację zadań z zakresu wychowania przedszkolnego,
6. wpływy z usług przewozowych tj. ewentualnego wynajmu busa szkolnego,
7. wpływy z różnych dochodów,
8. wpływy ze zwrotów z lat ubiegłych dotyczące zwrotów z wydawnictw za podręczniki,
9. dotacje celowe na realizację zadań bieżących zleconych gminie w zakresie zakupu podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów,

10. odsetki bankowe od środków finansowych na rachunkach bankowych jednostek oświatowych.
Plan dochodów dla działu wynosi 701.079,89 zł, wykonany został w wysokości 718.418,40 zł tj. 102,47%.

Dział 852: Pomoc społeczna

Dochody w tym dziale obejmują:

1. dotacje celowe na realizację zadań bieżących zleconych gminie w zakresie składek na ubezpieczenia zdrowotne, dodatków mieszkaniowych,
2. dotacje celowe na realizację własnych zadań bieżących w zakresie składek na ubezpieczenia zdrowotne, zasiłków i pomocy w naturze, zasiłków stałych, działalności ośrodka pomocy społecznej, usług opiekuńczych, realizacji zadania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
3. wpływy z różnych dochodów dotyczące odpłatności za dps (1 osoba) i odpłatności za usługi opiekuńcze (3 osoby),
4. odsetki bankowe od środków finansowych na rachunku bankowym GOPS.

Plan dochodów dla działu wynosi 302.118,00 zł, wykonany został w wysokości 293.603,18 zł tj. 97,18%.

Dział 853: Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Dochody w tym dziale obejmują:

1. wpływy z różnych dochodów – środki wypracowane przez warsztaty terapii zajęciowej.

Plan dochodów dla działu wynosi 7.585,00 zł, wykonany został w wysokości 7.585,00 zł tj. 100,00%.

Dział 854: Edukacyjna opieka wychowawcza

Dochody w tym dziale obejmują dotacje celową na sfinansowanie pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym tj. stypendia.

Plan dochodów dla działu wynosi 28.158,00 zł, wykonany został w wysokości 28.158,00 zł tj. 100,00%.

Dział 855: Rodzina

Dochody w tym dziale obejmują:

1. dotacje celowe na realizację zadań bieżących zleconych gminie w zakresie świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych, karty dużej rodziny, wspieranie rodziny,

2. dochody jst związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej tj. dochody gminy z tyt. funduszu alimentacyjnego,
3. wpływy ze zwrotów dotacji pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości i odsetek,
4. odsetki bankowe od środków finansowych na rachunku bankowym GOPS.

Plan dochodów dla działu wynosi 11.206.339,00 zł, wykonany został w wysokości 11.077.840,43 zł tj. 98,85%.

Dział 900: Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Dochody w tym dziale obejmują:

1. wpływy z opłaty za utrzymanie czystości,
2. wpływy z różnych opłat – koszty upomnienia,
3. wpływy związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska przekazywane przez Urząd Marszałkowski,
4. wpływy z różnych dochodów,
5. wpływy z odsetek.

Wpływy z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska zostały wykonane w wysokości 107,75% do planu. Dochody te zostały wykorzystane na wydatki z zakresu ochrony środowiska.

Plan dochodów dla działu wynosi 796.000,00 zł, wykonany został w wysokości 839.462,79 zł tj. 105,46%.

Dział 921: Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Dochody w tym dziale obejmują:

1. wpływy z tytułu zwrotów niewykorzystanych dotacji,
2. wpływy z różnych opłat dotyczące wpłat za media w związku z wynajmem świetlic,
3. dochody z wynajmu świetlic wiejskich,
4. otrzymane darowizny przekazywane przez osoby na rzecz świetlic wiejskich,
5. wpływy z różnych dochodów (odszkodowanie z zakładu ubezpieczeniowego).

Plan dochodów dla działu wynosi 15.000,00 zł, wykonany został w wysokości 25.136,80 zł tj. 167,58%.

Dział 926: Kultura fizyczna

Dochody w tym dziale obejmują:

1. dochody z wynajmu obiektów sportowych,
2. wpływy z różnych dochodów (odszkodowanie z zakładu ubezpieczeniowego),

3. wpływy od sponsorów na organizację imprez sportowych.

Plan dochodów dla działu wynosi 42.000,00 zł, wykonany został w wysokości 45.353,76 zł tj. 107,99%.

Tabela Nr 2 - plan i wykonanie wydatków budżetu Gminy przedstawia plan i wykonanie wydatków budżetowych w 2018 roku z podziałem na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej z wyszczególnieniem wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń, wydatków bieżących, realizację zadań inwestycyjnych, dotacji celowych i podmiotowych z budżetu Gminy, wydatków na obsługę długu.

Wynagrodzenia osobowe i pochodne od wynagrodzeń stanowią **30,10% - 12.638.218,74 zł** wszystkich planowanych wydatków na 2018r., wykonane zostały w wysokości **99,21% - 12.538.757,99 zł**.

Wydatki bieżące stanowią **84,32% - 35.407.270,09 zł** wszystkich planowanych wydatków na 2018r., wykonane zostały w wysokości **97,10% - 34.382.195,21 zł**.

Wydatki majątkowe stanowią **15,68% - 6.586.456,00 zł** wszystkich planowanych wydatków na 2018r., wykonane zostały w wysokości **98,41% - 6.481.862,74 zł**.

Dotacje celowe, podmiotowe i przedmiotowe udzielane z budżetu Gminy stanowią **5,49% - 2.307.300,00 zł** wszystkich planowanych wydatków na 2018r., wykonane zostały w wysokości **97,88% - 2.258.329,22 zł**.

Wydatki na obsługę długu stanowią **0,71% - 300.000,00 zł** wszystkich planowanych wydatków na 2018r., wykonane zostały w wysokości **98,60% - 295.808,18 zł**.

Pomoc finansowa udzielana między jst na dofinansowanie własnych zadań bieżących i inwestycyjnych stanowi **1,30% - 544.500,00 zł** wszystkich planowanych wydatków na 2018r., została wykonana w wysokości **521.645,89 zł**. Pomoc dotyczy dofinansowania kosztów komunikacji międzygminnej i dofinansowania przebudowy dróg powiatowych w Grzebienisku i Dusznikach.

Dział 010: Rolnictwo i leśnictwo

Rozdział 01008: melioracje wodne; obejmujący wykonanie usług w pracach melioracyjnych na terenie naszej Gminy.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 99.000,00 zł, wykonanie w wysokości 95.628,39 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 01010: infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi; obejmujący wykonanie zadań inwestycyjnych z zakresu wodociągów i kanalizacji – budowy kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej, opracowanie projektów sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 243.000,00 zł, wykonany został w wysokości 212.767,07 zł. Całość obejmuje wydatki majątkowe.

Rozdział 01030: izby rolnicze; obejmujący odpis 2% od wpłat z podatku rolnego do WIR.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 26.000,00 zł, wykonany został w wysokości 25.309,30 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 01095: pozostała działalność; obejmujący zwrot podatku akcyzowego dla rolników oraz koszt opłat środowiskowych za odprowadzanie wód deszczowych.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 801.563,91 zł, wykonany został w wysokości 801.555,52 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Dział 600: Transport i łączność

Rozdział 60004: lokalny transport zbiorowy; obejmujący koszty komunikacji międzygminnej.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 200.000,00 zł, wykonany został w wysokości 177.145,89 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 60014: drogi publiczne powiatowe; obejmujący dotacje na pomoc finansową między jst na dofinansowanie remontów i przebudów dróg powiatowych.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 344.500,00 zł, wykonanie w wysokości 344.500,00 zł. Całość obejmuje wydatki majątkowe.

Rozdział 60016: drogi publiczne gminne; obejmujący dotację przedmiotową dla KZB, koszty bieżącego utrzymania dróg gminnych, napraw i remontów bieżących, opłat za umieszczenie urządzeń technicznych w pasach dróg oraz nowych inwestycji w zakresie dróg gminnych.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 6.098.050,00 zł, wykonany został w wysokości 5.990.404,95 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 777.250,00 zł, wykonanie – 726.228,39 zł; wydatki majątkowe: plan – 5.320.800,00 zł, wykonanie 5.264.176,56 zł.

Dział 700: Gospodarka mieszkaniowa

Rozdział 70001: zakłady gospodarki mieszkaniowej; obejmujący koszty remontu mieszkań komunalnych i opłat za wynajem lokali dla poszkodowanych w wyniku pożaru najemców lokali komunalnych.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 26.000,00 zł, wykonany został w wysokości 4.970,80 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 70005: gospodarka gruntami i nieruchomościami; obejmujący koszty odszkodowań, przygotowania mienia do sprzedaży, koszty wycen i podziału nieruchomości, koszty energii elektrycznej.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 128.500,00 zł, wykonany został w wysokości 46.471,77 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Dział 710: Działalność usługowa

Rozdział 71004: plany zagospodarowania przestrzennego; obejmujący koszty zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, studium oraz koszty sporządzenia decyzji o warunkach zabudowy.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 123.970,00 zł, wykonany został w wysokości 103.909,73 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 71035: cmentarze; obejmujący dotację celową dla KZB na realizację remontu kaplicy na cmentarzu komunalnym.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 20.000,00 zł, wykonany został w wysokości 20.000,00 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Dział 750: Administracja publiczna

Rozdział 75011: urzędy wojewódzkie (zadania zlecone); obejmujący płace i pochodne pracowników wykonujących zadania administracji rządowej oraz zakup czytników do e-dowod.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 71.791,00 zł, wykonany został w wysokości 71.790,99 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 75022: rady gmin; obejmujący koszty diet radnych, koszty związane z działalnością rady – zakup materiałów, usług, podróży służbowych zagranicznych, szkoleń oraz zakupu zestawu multimedialnego dla przeprowadzania sesji rady gminy.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 152.884,00 zł, wykonany został w wysokości 150.012,92 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 131.884,00 zł, wykonanie – 129.289,88 zł; wydatki majątkowe: plan – 21.000,00 zł, wykonanie 20.723,04 zł.

Rozdział 75023: urzędy gmin; obejmujący koszty utrzymania Urzędu Gminy – płace i pochodne, wpłaty na PFRON, zakup materiałów, energii, usług, podróże służbowe, szkolenia, wykonanie

ekspertyz, koszty postępowania sądowego, odpis na zfs, zakup sprzętu komputerowego, w tym serwera.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 2.934.823,19 zł, wykonany został w wysokości 2.891.693,43 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 2.884.823,19 zł, wykonanie – 2.843.270,79 zł; wydatki majątkowe: plan – 50.000,00 zł, wykonanie 48.422,64 zł.

Rozdział 75075: promocja jednostek samorządu terytorialnego; obejmujący wydatki związane z promocją Gminy – zakup materiałów reklamowych, reklam radiowych, prasowych, wydawanie informatora, organizacja jubileuszu par małżeńskich, usługi cateringowe w ramach promocji oraz dofinansowanie organizacji mitingu P. Liska.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 140.000,00 zł, wykonany został w wysokości 132.954,55 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 75085: wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego; obejmujący koszty działalności centrum usług wspólnych powołanego do obsługi jednostek oświatowych.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 423.900,00 zł, wykonany został w wysokości 423.900,96 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 75095: pozostała działalność; obejmujący koszty diet oraz szkolenia sołtysów.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 76.380,00 zł, wykonany został w wysokości 76.249,58 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Dział 751: Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Rozdział 75101: urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa; obejmujący wydatki związane z prowadzeniem i aktualizowaniem stałego rejestru wyborców Gminy.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 1.762,00 zł, wykonany został w wysokości 1.762,00 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 75109: wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie; obejmujący wydatki związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów samorządowych.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 94.486,00 zł, wykonany został w wysokości 88.089,42 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Dział 754: Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Rozdział 75412: ochotnicze straże pożarne; obejmujący koszty utrzymania 13 jednostek OSP w Gminie – ekwiwalent dla strażaków, zakup sprzętu, wody, paliwa, energii, badań lekarskich strażaków, ubezpieczenie, remonty sprzętu i strażnic, szkoleń oraz wykonanie dodatkowego projektu strażnicy OSP w Podrzewiu.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 446.084,10 zł, wykonany został w wysokości 371.129,06 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 443.584,10 zł, wykonanie – 368.669,06 zł; wydatki majątkowe: plan – 2.500,00 zł, wykonanie 2.460,00 zł.

Rozdział 75421: zarządzanie kryzysowe; obejmujący rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 120.000,00 zł, rezerwa nie została uruchomiona.

Dział 756: Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem

Rozdział 75615: wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych; obejmujący koszty postępowania egzekucyjnego.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 5.000,00 zł, wykonany został w wysokości 911,71 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 75616: wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych; obejmujący koszty postępowania egzekucyjnego.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 10.000,00 zł, wykonany został w wysokości 3.527,59 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 75618: wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw; obejmujący koszty postępowania egzekucyjnego.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 1.000,00 zł, wykonany został w wysokości 238,39 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Dział 757: Obsługa długu publicznego

Rozdział 75702: obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego; obejmujący spłatę odsetek od zaciągniętych pożyczek, kredytów i wyemitowanych obligacji komunalnych.

Obsługa długu Gminy - spłaty odsetek od pożyczek, kredytów i wyemitowanych obligacji komunalnych z lat 2013 – 2018 zaplanowano w wysokości 0,71% - 300.000,00 zł wszystkich planowanych wydatków Gminy. Realizacja za 2018 rok wyniosła 98,60% - 295.808,18 zł.

Dział 758: Różne rozliczenia

Rozdział 75818: rezerwy ogólne i celowe; obejmujący rezerwę ogólną budżetu Gminy na wydatki bieżące.

Plan wydatków dla rozdziału wynosił 17.000,00 zł.

Dział 801: Oświata i wychowanie

Rozdział 80101: szkoły podstawowe

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 5.646.046,00 zł, wykonany został w wysokości 5.646.051,48 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 5.603.176,00 zł, wykonanie – 5.603.181,27 zł; wydatki majątkowe: plan – 42.870,00 zł, wykonanie 42.870,21 zł.

Rozdział 80103: oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 764.650,00 zł, wykonany został w wysokości 762.458,57 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 80104: przedszkola

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 1.895.674,00 zł, wykonany został w wysokości 1.895.357,94 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 80110: gimnazja

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 1.754.518,00 zł, wykonany został w wysokości 1.754.607,97 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 80113: dowożenie uczniów do szkół

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 459.607,00 zł, wykonany został w wysokości 459.606,04 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 80146: doskonalenie i kształcenie nauczycieli

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 28.652,00 zł, wykonany został w wysokości 28.652,04 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 80148: stołówki szkolne i przedszkolne

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 259.193,00 zł, wykonany został w wysokości 259.193,07 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 80149: realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 35.919,00 zł, wykonany został w wysokości 35.919,93 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 80150: realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 301.918,00 zł, wykonany został w wysokości 301.919,10 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 80152: realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach i klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w innych typach szkół, liceach ogólnokształcących, technikach branżowych, szkołach I stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz szkołach artystycznych

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 105.470,00 zł, wykonany został w wysokości 105.423,09 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 80153: zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 105.989,89 zł, wykonany został w wysokości 102.421,32 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 80195: pozostała działalność (fundusz socjalny dla emerytowanych nauczycieli i pracowników oświaty).

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 73.900,00 zł, wykonany został w wysokości 73.900,00 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Budżet oświaty obejmuje Szkołę Podstawową w Dusznikach z punktem filialnym w Podrzewiu oraz klasami gimnazjalnymi, Szkołę Podstawową w Grzebienisku z oddziałami przedszkolnymi i klasami gimnazjalnymi, Szkołę Podstawową w Sędzinku z oddziałami przedszkolnymi, Przedszkole w Dusznikach z dwoma oddziałami zamiejscowymi, dowozy, doksztalcanie, zaopatrzenie uczniów w bezpłatne podręczniki i materiały ćwiczeniowe oraz stypendia za wysokie wyniki w nauce i socjalne.

Wydatki na oświatę i wychowanie w budżecie Gminy zajmują **27,66% - 11.614.047,89 zł** wszystkich planowanych wydatków Gminy, a wykonane zostały w **99,94% tj. 11.607.654,33 zł**.

Nazwa zadania	Wydatki ogółem		%
	plan	wykonanie	
Szkoły Podstawowe	5 646 046,00	5 646 051,48	100,00
Oddziały przedszkolne w SP	764 650,00	762 458,57	99,71
Przedszkola	1 895 674,00	1 895 357,94	99,98
Gimnazja	1 754 518,00	1 754 607,97	100,01
Dowożenie uczniów do szkół	459 607,00	459 606,04	100,00
Dokształcanie nauczycieli	28 652,00	28 652,04	100,00
Stołówka przedszkolna	259 193,00	259 193,07	100,00
Specjalna organizacja nauki w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych	35 919,00	35 919,93	100,00
Specjalna organizacja nauki w szkołach podstawowych	301 918,00	301 919,10	100,00
Specjalna organizacja nauki w gimnazjach i klasach dotychczasowego gimnazjum	105 470,00	105 423,09	99,96
Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników	105 989,89	102 421,32	96,63
Pozostała działalność	73 900,00	73 900,00	100,00
Świetlica szkolna	122 295,00	122 242,82	99,96
Pomoc materialna dla uczniów (socjalna)	35 216,00	35 216,00	100,00
Pomoc materialna dla uczniów (motywacyjna)	25 000,00	24 684,96	98,74
OGÓŁEM	11 614 047,89	11 607 654,33	99,94

Dział 851: Ochrona zdrowia

Rozdział 85153: zwalczanie narkomanii; obejmujący koszty realizacji gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 7.000,00 zł, wykonanie w wysokości 867,00 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85154: przeciwdziałanie alkoholizmowi; obejmujący koszty realizacji gminnego programu zwalczania problemów alkoholowych.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 198.440,00 zł, wykonany został w wysokości 192.216,35 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2018 realizowała zadania zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018, przyjętym w uchwale Rady Gminy Duszniki Nr XLII/304/17 z dnia 24 października 2017 r.

Celem głównym programu było zapobieganie uzależnieniom od alkoholu oraz minimalizacja zagrożeń związanych z uzależnieniem oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży. Realizacja powyższego celu odbywała się poprzez realizowanie programów profilaktycznych, działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii i przemocy oraz zapewnienie mieszkańcom Gminy zwiększenia dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Szkoły z terenu gminy uczestniczyły w 2018 roku w zajęciach profilaktycznych finansowanych przez GKRPA pt. „Przeciwdziałanie uzależnieniom związanym z użytkowaniem smartfonu- FONOHOIZM”, „Nie daj się wciągnąć” oraz w warsztatach profilaktycznych w ośrodku Stowarzyszenia Klubu Abstynentów „Krokus” w Charcicach. Przy współudziale GKRPA zorganizowano po raz czwarty festyn rodzinny „Postaw Na Rodzinę”.

W roku 2018 komisja wsparła realizację sołeckich programów profilaktycznych pt. „Moja rodzina bez alkoholu”, „Sołectwo bez uzależnień”, „Czas wolny bez uzależnień”.

Członkowie komisji uczestniczyli w dwóch szkoleniach wyjazdowych pt. „RODO w pracy Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” oraz „Prawne ramy działania KRPA w aspekcie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”. Na terenie gminy odbyły się warsztaty pt. „Między profilaktyką a interwencją. Interdyscyplinarna współpraca specjalistów”.

Na terenie naszej gminy w 2018 roku działały 4 punkty profilaktyczno-wychowawcze /świetlice/ - w Dusznikach, Grzebienisku, Wilkowie i Podrzewiu. W sumie w zajęciach świetlicowych uczestniczyło 60 dzieci i młodzieży. Wychowawcy świetlic realizowali poszczególne zadania: opiekuńcze, wychowawcze, profilaktyczne, rozwijanie talentu, pomoc w kryzysie, wyrównanie, warsztaty kulinarne, a także pomoc w nauce.

Komisja współorganizowała realizowane od wielu lat na terenie naszej gminy formy wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży – „Zielone Wakacje”. Z tej formy wypoczynku

skorzystały dzieci ze wszystkich sołectw. Zajęcia odbywały się w świetlicach wiejskich przez okres dwóch tygodni. Dzieci miały zapewnioną opiekę oraz jeden posiłek. Ponadto brały udział w konkursach, zabawach, rajdach rowerowych, zajęciach plastycznych i jednodniowych wycieczkach poza teren Gminy.

W roku 2018 komisja odbyła 9 spotkań. Zespół motywujący, składający się z dwóch członków GKRPA przeprowadził 12 rozmów motywujących do leczenia z osobami nadużywającymi alkoholu. Zespół motywujący kierował uczestników postępowania do psychologa, który udziela bezpłatnie porad w siedzibie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dusznikach oraz w punkcie konsultacyjnym w Grzebienisku. Osoby zapraszane na spotkanie z członkami Zespołu motywującego zgłaszane są przez członków rodzin, Policję, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Prokuraturę. Skierowano na badanie do biegłego lekarza psychologa oraz psychiatry 13 osób, celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Skierowano 14 spraw do Sądu Rejonowego o zobowiązanie uczestnika postępowania do podjęcia leczenia odwykowego. Wydano 4 pozytywne postanowienia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Do psychologa pełniącego dyżur w punkcie konsultacyjnym w Dusznikach zgłosiły się 44 osoby, udzielono ogółem 86 porad, w tym 83 w zakresie uzależnienia od alkoholu. Przeprowadzono 55 rozmów motywujących do podjęcia leczenia, 33 rozmowy wspierające z trzeźwiejącymi alkoholikami oraz 2 rozmowy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie. Do punktu konsultacyjnego w Grzebienisku zgłosiły się 94 osoby, a dyżurujący psycholog udzielił 94 porad, w tym 23 porady w zakresie uzależnienia od alkoholu. Przeprowadził 3 rozmowy motywujące do podjęcia leczenia, 23 rozmowy wspierające z trzeźwiejącymi alkoholikami oraz 1 rozmowę z osobą stosującą przemoc w rodzinie.

Siedziba Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest także miejscem spotkań grup samopomocowych wspólnoty AA. Mitingi odbywają się regularnie w każdy czwartek. W trakcie minionego roku aktywnie działały grupy wsparcia AA i Al-Anon.

Dział 852: Pomoc społeczna

Rozdział 85202: domy pomocy społecznej

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 49.500,00 zł, wykonanie w wysokości 49.402,10 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85205: zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 1.000,00 zł, wykonany został w wysokości 581,52 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85213: składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 43.028,00 zł, wykonany został w wysokości 39.906,04 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85214: zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 262.000,00 zł, wykonany został w wysokości 226.885,15 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85215: dodatki mieszkaniowe

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 17.250,00 zł, wykonany został w wysokości 11.244,89 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85216: zasiłki stałe

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 182.500,00 zł, wykonany został w wysokości 146.012,72 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85219: ośrodki pomocy społecznej

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 862.422,00 zł, wykonany został w wysokości 822.418,55 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 853.836,00 zł, wykonanie – 813.833,15 zł; wydatki majątkowe: plan – 8.586,00 zł, wykonanie 8.585,40 zł.

Rozdział 85228: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 80.000,00 zł, wykonany został w wysokości 44.241,28 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85230: pomoc w zakresie dożywiania

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 70.129,00 zł, wykonany został w wysokości 60.400,53 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85295: pozostała działalność

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 7.700,00 zł, wykonany został w wysokości 4.402,60 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

REALIZACJA DZIAŁAŃ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

I. POMOC SPOŁECZNA

1) Zadania zlecone, finansowane z budżetu państwa:

a) Opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu:

- dla 27 osób pobierających zasiłek stały,
- dla 1 osoby pobierającej zasiłek dla opiekuna,
- dla 23 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy.

b) Opłacenie składek na ubezpieczenie społeczne:

- Dla 2 osób pobierających zasiłek dla opiekuna,
- Dla 52 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy.

2) Zadania własne finansowane z budżetu gminy:

- a) Pomoc w formie zasiłków celowych i specjalnych celowych przyznano dla 111 rodzin.
- b) Pomoc w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla 5 rodzin.
- c) Usługi opiekuńcze przyznano 5 osobom.
- d) Schronienie przyznano dla 10 osób bezdomnych, w tym 3 dzieci.
- e) Pobyt w domu pomocy społecznej opłacono 2 osobom, w tym 1 małoletniemu dziecku w dps dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz 1 osobie w domu pomocy społecznej dla osób przewlekłe somatycznie chorych.

3) Zadania własne finansowane z budżetu gminy i budżetu państwa:

- a) Zasiłki stałe wypłacono 30 osobom, w tym 28 osobom samotnie gospodarującym i 2 pozostającym w rodzinie.
- b) Zasiłki okresowe przyznano dla 37 osób, w tym:
  - z uwagi na bezrobocie dla 11 osób,
  - z uwagi na długotrwałą chorobę dla 18 osób,
  - z uwagi na inny powód niż ww. dla 13 osób (m.in. ubóstwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, udział w terapii odwykowej, na okres zawieszenia postępowania do czasu dostarczenia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności).
- c) Pomoc w formie dożywiania przyznano dla 43 rodzin, w tym:
  - w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych (II śniadania) dla 10 rodzin (44 osób w rodzinach),
  - w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności (zasiłku celowego) dla 28 rodzin (66 osób w rodzinach),
  - w formie posiłku dla 5 rodzin, w tym pełen obiad 6 dzieciom w przedszkolu, 1 uczniowi szkoły gimnazjalnej i 1 w ponadgimnazjalnej.

GLÓWNE POWODY PRYZNANIA POMOCY PRZEZ GOPS

1. długotrwała choroba (95 rodzin).
2. niepełnosprawność (72 rodziny).
3. ubóstwo (68 rodzin).
4. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (32 rodziny).
5. bezrobocie (27 rodzin).
6. potrzeba ochrony macierzyństwa (21 rodzin).
7. alkoholizm (12 rodzin).
8. wielodzietność (10 rodzin).

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną wyniosła 386 osoby w 173 rodzinach.

II. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE, POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO OTRZYMYWANIA ALIMENTÓW – ŚRODKI BUDŻETU PAŃSTWA

- 1) Wypłacone świadczenia rodzinne:
  - a) Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami 371 rodzinom.
  - b) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w 77 rodzinach.
  - c) Świadczenia opiekuńcze:
    - zasiłek pielęgnacyjny – 274 osobom niepełnosprawnym,
    - specjalny zasiłek opiekuńczy – 14 rodzinom,
    - świadczenie pielęgnacyjne – 60 rodzinom.
  - d) Zasiłek dla opiekuna w 3 rodzinach.
  - e) Świadczenie rodzicielskie w 26 rodzinach.
- 2) Świadczenie wychowawcze:
  - a) Liczba dzieci objętych w 2018 r. świadczeniem – 1 688.
  - b) Liczba wniosków złożonych w okresie świadczeniowym 2018/2019 (od 01.07.2018 r. do 31.12.2018 r.) – 743 wnioski, w tym na pierwsze dziecko – 429.
- 3) Wypłacono świadczenie z funduszu alimentacyjnego w 31 rodzinach.
- 4) Podjęto działania wobec 42 dłużników.

III. DODATEK MIESZKANIOWY finansowany z budżetu gminy przyznano dla 6 rodzin.

IV. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Odbyły się 4 posiedzenia wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Do rozwiązania sytuacji problemowych zostało powołanych 18 Grup Roboczych, odbyło się 49 posiedzeń GR, pomocą objęto 19 rodzin.

Procedurą „Niebieskiej Karty” było objętych 19 rodzin, z tego 10 procedur zakończono w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy oraz 2 procedury zakończono w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań.

V. PIECZA ZASTĘPCZA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia na umowę cywilno-prawną 1 asystenta rodziny, który obejmował wsparciem 10 rodzin. Konieczność objęcia rodzin wsparciem asystenta wynikała z bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego rodzin (niedbałość w utrzymaniu porządku w domu oraz higieny dzieci i samych rodziców, niegospodarność w wydawaniu środków finansowych), niestabilna sytuacja rodzinna i mieszkaniowa, problem alkoholowy, zaniedbania ze strony rodziców – pozostawienie dzieci bez opieki. Wsparciem asystenta rodziny zostało zobowiązanych przez sąd 6 rodzin.

W rodzinach zastępczych przebywało 6 dzieci, z tego 1 dziecko zostało przysposobione.

Decyzją Sądu Rejonowego w Szamotułach 3 dzieci została umieszczona w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 1 dziecko w domu dziecka.

VI. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Od m-ca marca do października 2018r. 3 osoby bezrobotne z terenu gminy Duszniki, zarejestrowane w PUP, wykonywały prace społecznie użyteczne na terenie naszej gminy.

VII. DODATKOWE DZIAŁANIA

W roku 2018 wydano 9 decyzji z upoważnienia Wójta Gminy potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób nieposiadających ubezpieczenia.

Do Kierownika Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych wysłano 7 wniosków osób z terenu gminy posiadających uprawnienia kombatanckie o przyznanie jednorazowej pomocy pieniężnej z funduszu kombatanckiego.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ - WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Udział w akcjach społecznych:

- Udział w Przeglądzie Pieśni Ludowej i Biesiadnej Zespołów KGW w Dusznikach - prezentacja prac Warsztatu.
- Występ na XIII Artystycznym Festiwalu Dzieci i Młodzieży „Nasz Świat” w Szamotułach z przedstawieniem: „Na straganie ” Jana Brzechwy.
- Udział w Dożynkach Gminnych w Dusznikach.
- Uczestnicy Warsztatów wzięli udział w trzydniowej wycieczce w rejonie Międzyrzecza w miejscowości Głębokie. Zwiedzaliśmy Muzeum Fortyfikacji i Nietoperzy w miejscowości Pniewo. Zobaczyliśmy najwyższą na świecie rzeźbę Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata w Świebodzinie oraz Sanktuarium Matki Bożej Cierpliwie Słuchającej w Rokitnie.
- Udział w jednodniowej wycieczce do ZOO we Wrocławiu.
- W cyklu warsztatów artystycznych dedykowanych osobom niepełnosprawnym oraz ich opiekunom WTZ brał udział w 8 edycji Projektu 5 ZMYŚŁÓW .
- Zorganizowanie Kiermaszu Bożonarodzeniowym w naszym Warsztacie.
- Udział w Gali Konkursowej XVI edycji Konkursu plastycznego „Sztuka osób niepełnosprawnych” – uczestniczki podczas gali otrzymały pamiątkowe dyplomy.
- Udział w Konkursie Plastycznym dla Osób Niepełnosprawnych „INNY ŚWIAT JEST TU”. Jeden z uczestników zajął IV miejsce w kategorii „Cyrkowe klimaty”.
- Udział w Balu Andrzejkowym na zaproszenie ŚDS JAWOR w Pniewach.
- Spotkanie z polskim lekkoatletą, tyczkarzem z Dusznik – Piotrem Liskiem.
- Zorganizowanie spotkania z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości pod hasłem „Zawsze z Tobą Polsko” dla rodziców, uczestników i zaproszonych gości.
- Wykonanie kartek świątecznych na zamówienie Urzędu Gminy w Dusznikach.
- Wykonanie nieodpłatnie medali mikołajkowych na VI Bieg Mikołajkowy.
- Udział w przedstawieniu jasełkowym wykonanym przez przedszkolaków z przedszkola w Dusznikach.
- Organizacja Wigilii dla uczestników, pracowników WTZ i zaproszonych gości.

- Delegacja Warsztatu Terapii Zajęciowej była na wszystkich uroczystościach państwowych organizowanych przez Urząd Gminy oraz Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Dusznikach z okazji: 1 marca, 3 maja, 11 listopada, 27 grudnia.
- Włączenie się w Projekt BohaterON – pisanie kartek do Powstańców Warszawskich.
- Włączenie się w sprzątanie dusznickiego parku.
- Wyjazd do kina Wielkopolanin w Buku na film „Miłość jest wszystkim”. Połączyliśmy ten wyjazd z biesiadą w kawiarni.
- Udział wraz ze Stowarzyszeniem na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „DUSZEK” w projekcie „Pyry krychane zez gzikum”, podczas którego uczestnicy wykonywali tradycyjne potrawy regionalne.
- Co miesiąc, grupa uczestników Warsztatu, wspiera Polski Komitet Pomocy Społecznej przy rozładunku żywności dla mieszkańców Gminy Duszniki

Żyjemy na sportowo:

- Udział w zawodach kręglarskich we Wronkach.
- Wyjazd na kręgielnię do Tarnowa Podgórnego.
- Udział w Turnieju Bocci w Dusznikach zorganizowanego przez Stowarzyszenie Duszek, podczas którego Drużyna WTZ Duszniki zajęła I miejsce.
- Cotygodniowe treningi warsztatowych drużyn Bocci przed budynkiem WTZ.
- Cotygodniowy aerobik na sali gimnastycznej.
- W zależności od pogody uczestniczki WTZ uprawiają formę rekreacji jaką jest Nordic Walking.

Podopieczni mają możliwość korzystania z ćwiczeń rehabilitacyjnych grupowych i indywidualnych oraz w indywidualnych zajęciach z psychologiem.

Celem prowadzonej pracy terapeutycznej jest szeroko rozumiany indywidualny rozwój każdego z uczestników, poprawa ich zaradności osobistej, sprawności psychofizycznej, a także przygotowanie do w miarę możliwości samodzielnej egzystencji w społeczeństwie. Założone cele realizowane są poprzez ogólne usprawnienie rozwoju umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, naukę różnych technik, oraz rozwijanie podstawowych i specyficznych umiejętności zawodowych.

Finansowanie pomocy społecznej w 2018 roku z podziałem na zadania zlecone i własne.

Lp.	Nazwa zadania	Wydatki ogółem		Zadania zlecone		Zadania własne	
		plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
1.	Domy pomocy społecznej	49 500,00	49 402,10			49 500,00	49 402,10
2.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	1 000,00	581,52			1 000,00	581,52
3.	Ubezpieczenie zdrowotne	43 028,00	39 906,04	28 178,00	28 177,46	14 850,00	11 728,58
4.	Zasiłki okresowe i pomoc w naturze	262 000,00	226 885,15			262 000,00	226 885,15
5.	Dodatki mieszkaniowe	17 250,00	11 244,89	150,00	0,00	17 100,00	11 244,89
6.	Zasiłki stałe	182 500,00	146 012,72			182 500,00	146 012,72
7.	Ośrodki pomocy społecznej	862 422,00	822 418,55			862 422,00	822 418,55
8.	Usługi opiekuńcze	80 000,00	44 241,28			80 000,00	44 241,28
9.	Pomoc w zakresie dożywiania	70 129,00	60 400,53			70 129,00	60 400,53
10.	Pozostała działalność	7 700,00	4 402,60			7 700,00	4 402,60
11.	Świadczenie wychowawcze	6 986 010,00	6 974 123,74	6 970 000,00	6 964 824,72	16 010,00	9 299,02
12.	Świadczenia rodzinne	3 791 072,00	3 719 650,08	3 732 066,00	3 674 208,37	59 006,00	45 441,71
13.	Karta dużej rodziny	200,00	200,00	200,00	200,00	0,00	0,00
14.	Wspieranie rodziny	484 913,00	423 331,09	452 300,00	409 539,49	32 613,00	13 791,60
15.	Rodziny zastępcze	30 000,00	14 479,55			30 000,00	14 479,55
	OGÓŁEM	12 867 724,00	12 537 279,84	11 182 894,00	11 076 950,04	1 684 830,00	1 460 329,80

Wydatki na pomoc społeczną w budżecie Gminy zajmują **30,64%** wszystkich planowanych wydatków, wykonane zostały w 2018 roku w **97,43%**.

Dział 853: Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Rozdział 85311: rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych; obejmujący koszt działalności bieżącej warsztatów finansowany z budżetu gminnego.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 91.264,00 zł, wykonany został w wysokości 90.714,62 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85395: pozostała działalność; obejmujący dotacje w zakresie pomocy społecznej.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 7.000,00 zł, wykonany został w wysokości 7.000,00 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Dział 854: Edukacyjna opieka wychowawcza

Rozdział 85401: świetlice szkolne; obejmujący koszty działalności świetlic w szkołach.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 122.295,00 zł, wykonany został w wysokości 122.242,82 zł.

Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85415: pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 35.216,00 zł, wykonany został w wysokości 35.216,00 zł.

Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85416: pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 25.000,00 zł, wykonany został w wysokości 24.684,96 zł.

Całość obejmuje wydatki bieżące.

Dział 855: Rodzina

Rozdział 85501: świadczenie wychowawcze

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 6.986.010,00 zł, wykonany został w wysokości 6.974.123,74 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85502: świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 3.791.072,00 zł, wykonany został w wysokości 3.719.650,08 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85503: karta dużej rodziny

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 200,00 zł, wykonany został w wysokości 200,00 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85504: wspieranie rodziny

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 484.913,00 zł, wykonany został w wysokości 423.331,09 zł.

Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 85508: rodziny zastępcze

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 30.000,00 zł, wykonany został w wysokości 14.479,55 zł.

Całość obejmuje wydatki bieżące.

Dział 900: Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Rozdział 90001: gospodarka ściekowa i ochrona wód; obejmujący dotację celową dla KZB na wykonanie 3 szt. studni kanalizacyjnych.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 40.000,00 zł, wykonany został w wysokości 39.991,41 zł. Całość obejmuje wydatki majątkowe.

Rozdział 90002: gospodarka odpadami; obejmujący koszty wynagrodzeń i pochodnych osób zajmujących się opłatą za utrzymanie czystości, ulotek informacyjnych dotyczących gospodarki odpadami, koszty likwidacji nielegalnych wysypisk śmieci, koszty odbioru odpadów oraz zakup kontenerów na PSZOKi.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 768.320,00 zł, wykonany został w wysokości 754.883,01 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 714.320,00 zł, wykonanie – 701.747,01 zł; wydatki majątkowe: plan – 54.000,00 zł, wykonanie – 53.136,00 zł.

W 2018 roku w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi powstała nadwyżka w wysokości 30.774,25 zł. W marcu br. zostanie przeprowadzone postępowanie przetargowe na kolejny okres działania systemu tj. od lipca 2019 do grudnia 2022. Szacowany jest wzrost kosztów odbioru odpadów. W celu zbilansowania dochodów i wydatków zakładane jest zachowanie dotychczasowych stawek opłat dla mieszkańców.

Rozdział 90003: oczyszczanie miast i wsi; obejmujący wydatki na zakup pojemników, koszy, worków i dotację przedmiotową dla KZB na prace dotyczące oczyszczania terenu gminy.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 57.000,00 zł, wykonany został w wysokości 54.123,58 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 90004: utrzymanie zieleni w miastach i gminach; obejmujący koszty utrzymania i uzupełniania zieleni w parkach – nasadzenia, zabiegi pielęgnacyjne w parkach i na terenach zielonych, dotację przedmiotową dla KZB na utrzymanie gminnej zieleni oraz wykonanie usług remontowych w zakresie utrzymania zieleni.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 98.761,00 zł, wykonany został w wysokości 91.719,48 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 90013: schroniska dla zwierząt; obejmujący koszty pobytu bezdomnych zwierząt z terenu Gminy w schronisku oraz koszty utrzymania bezdomnych psów na gminnych oczyszczalniach.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 42.000,00 zł, wykonany został w wysokości 39.821,06 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 90015: oświetlenie ulic, placów i dróg; obejmujący wydatki na oświetlenie dróg gminnych, konserwację urządzeń oświetleniowych, a także wydatki inwestycyjne – projekty i budowa oświetlenia.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 775.000,00 zł, wykonany został w wysokości 739.660,35 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 462.500,00 zł, wykonanie – 439.115,76 zł; wydatki majątkowe: plan – 312.500,00 zł, wykonanie – 300.544,59 zł.

Rozdział 90095: pozostała działalność; obejmujący koszty związane z nazewnictwem ulic.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 6.000,00 zł, wykonanie w wysokości 3.148,96 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Dział 921: Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Rozdział 92105: pozostałe zadania w zakresie kultury; obejmujący dotacje w zakresie kultury.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 45.600,00 zł, wykonany został w wysokości 41.700,00 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 92109: domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby; obejmujący dotację dla samorządowej instytucji kultury na wydatki bieżące i majątkowe.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 297.300,00 zł, wykonany został w wysokości 297.251,92 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 212.500,00 zł, wykonanie – 212.500,00 zł; wydatki majątkowe: plan – 84.800,00 zł, wykonanie – 84.751,92 zł.

Rozdział 92116: biblioteki; obejmujący dotację dla samorządowej instytucji kultury.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 1.090.000,00 zł, wykonany został w wysokości 1.090.000,00 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Rozdział 92120: ochrona zabytków i opieka nad zabytkami; obejmujący koszty energii w budynku byłego kościoła ewangelickiego, opieki nad zabytkami, usług remontowych i inwestycyjnych dotyczących zabytków.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 84.500,00 zł, wykonany został w wysokości 80.441,86 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 77.500,00 zł, wykonanie – 75.222,06 zł; wydatki majątkowe: plan – 7.000,00 zł, wykonanie – 5.219,80 zł.

Rozdział 92195: pozostała działalność; obejmujący koszty utrzymania świetlic wiejskich na terenie Gminy Duszniki – zakup materiałów i wyposażenia, usług, energii, remonty, fundusz sołecki, czynsze za wynajem, podatek od nieruchomości.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 477.575,00 zł, wykonany został w wysokości 378.965,19 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Samorządowe Instytucje Kultury

Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Dusznikach jest instytucją, która prowadzi wielokierunkową działalność dotyczącą rozwoju i upowszechniania regionalnej, narodowej i światowej kultury wśród mieszkańców gminy.

Statutowym zadaniem Biblioteki Publicznej jest gromadzenie, opisywanie i udostępnianie księgozbioru.

Biblioteka Publiczna w Dusznikach posiada jedną filię, mieszczącą się w Grzebienisku.

ZBIORY BIBLIOTECZE na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Na zakup nowości wydawniczych otrzymaliśmy od organizatora : **18 100,00 zł.**

1. Zakup książek w 2018 roku: Duszniki **680** (+ 77 audiobooków)

Grzebienisko - **278**

2. Czasopisma bieżące:

Prenumerata: Duszniki – 11

UŻYTKOWNICY

1. Ilość czytelników – ogółem - **929**

Duszniki – 656

Grzebienisko – 273

Czytelnicy według wieku

	Do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lata	pow. 60 lat
D	9	99	64	73	39	177	103	92
G	39	61	28	16	18	74	24	13

Czytelnicy według zajęcia

	Dzieci	Uczniowie	Studenci	Prac. umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrud.	Emeryci i renciści	Niezatrudnieni
D	9	238	22	117	54	13	57	84	62
G	39	103	17	26	19	7	28	23	11

WYPOŻYCZENIA ZBIORÓW:

1. Wypożyczenia książek na zewnątrz: ogółem – 16 614

Duszniki – 11 902

Grzebienisko – 4 712

Wypożyczenia książek na miejscu: ogółem – 202

Duszniki - 143

Grzebienisko- 59

2. Struktura wypożyczeń na zewnątrz (w liczbach):

- literatura dla dzieci – 3 319

Duszniki – 2 102

Grzebienisko – 1 217

- literatura dla dorosłych – 11 498
  - Duszniki – 8 209
  - Grzebienisko – 3 289
- literatura niebeletrystyczna – 1 759
  - Duszniki – 1 553
  - Grzebienisko – 206
- zbiory regionalne:
  - Duszniki - 35

Wypożyczenia **międzybiblioteczne** – 6

Wypożyczenia zbiorów **specjalnych** na zewnątrz – 121

Wypożyczenia **czasopism**:

- na zewnątrz -
  - Duszniki – 247
- na miejscu -
  - Duszniki – 132

USŁUGI DODATKOWE świadczone przez Bibliotekę:

- darmowy dostęp do Internetu,
- wypożyczenia międzybiblioteczne (zwrot zamówionych książek – do 3 egz. – odbywa się na koszt biblioteki),
- pomoc maturzystom w doborze literatury i opracowaniu bibliografii,
- zamówienia przez telefon, telefoniczne i e-mailowe udzielanie informacji.

Poza głównymi zadaniami statutowymi Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Dusznikach prowadziła szereg różnych działań i inicjatyw kulturalnych i edukacyjnych, promujących czytelnictwo i integrujących społeczeństwo, skierowanych do różnych grup wiekowych.

Wśród działalności kulturalno-edukacyjnej prowadzonej przez BPiCAK w Dusznikach w 2018r. warto wymienić:

KONKURSY:

- współorganizacja konkursu recytatorskiego *Polskiej Poezji Patriotycznej* – konkurs dla gimnazjalistów i uczniów kl. 6 Szkoły Podstawowej z terenu gminy Duszniki;
- współorganizacja „*Otwartych Indywidualnych Mistrzostw Gminy w Szachach*”;
- rozstrzygnięcie konkursu plastycznego pt. „*Misiowy medal*” przeznaczonego dla dzieci 6-12 lat.

SPOTKANIA I LEKCJE BIBLIOTECZE:

- „*Edukacyjne spotkania ze sztuką*” - cykl comiesięcznych spotkań edukacyjnych dla dzieci dotyczących szeroko rozumianej sztuki;
- „*Cała gmina czyta dzieciom*” - cykliczna akcja, której adresatami są sześciolatki z przedszkola z Dusznik, Podrzewia i Sękowa, polegająca na czytaniu dzieciom bajek, wierszy i innych historii przez znanych dorosłych mieszkańców Gminy;
- comiesięczne spotkania z uczniami SP w ramach akcji „*Cała Gmina czyta dzieciom*” w Grzebienisku;

- „*Ferie z Biblioteką*” – półkolonie dla dzieci w okresie ferii; podczas tygodniowych zajęć dzieci uczestniczyły w zajęciach plastycznych, teatralnych, podziwiała magiczne sztuczki, rozwiązywały gry i łamigłówki...;
- *Rodzinne Warsztaty Wielkanocnego Rękodziela* – w czasie których uczestnicy mogli samodzielnie wykonywać ozdoby świąteczne i wiosenne;
- *Lekcja biblioteczna* dla przedszkolaków ze „Słonecznego Przedszkola” w Dusznikach;
- „*Spotkanie z Anielą i Zofią Tułodzieckimi*”- matkami chrzestnymi Powstania Wielkopolskiego, o których opowiadała Dorota Tułodziecka-Adams;
- *VII Gminne Dyktando „SUPERPIÓRO 2018”* – zmagania ortograficzne dla młodzieży i dorosłych z terenu gminy Duszniki;
- *„Staemmlerowie z Dusznik. Rodzinna historia polsko-niemieckiego pogranicza”*- spotkanie z dr hab. Olgierdem Kiecem (znawcą tematyki protestantyzmu i działań kościoła ewangelickiego na terenie Wielkopolski, autorem przekładu i opracowania wydanej w 2017 r książki "Wspomnienia poznańskiego pastora" o życiu Johanna Staemmlera);
- „*Poezja może uratować świat*” czyli gawęda poetycka Mieczysława Hryniewicza – spotkanie z aktorem Mieczysławem Hryniewiczem i poezją mu bliską;
- *Warsztaty Świątecznego Rękodziela* dla rodziców i dzieci, podczas których można było wykonać ozdoby bożonarodzeniowe;
- organizacja uroczystości związanych z ważnymi datami historycznymi (3 maja, 11 listopada, 27 grudnia).

PONADTO:

- *26 Finał WOŚP* – licytacja, występy artystyczne;
- *Gminne Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych* – uroczyste złożenie kwiatów pod Pomnikiem Walk i Męczeństwa przez delegację;
- *Kabaretowy Dzień Kobiet* – wystąpiła grupa z Zielonej Góry K2 w „Programie z Kobietą”;
- *XVI Festiwal Twórczości Przedszkolaków „Rymy, Rytm, Nutki”* – przegląd twórczości grup przedszkolnych z terenu gminy Duszniki;
- *Gminne uroczystości 227. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja* - uroczyste złożenie kwiatów pod Pomnikiem Walk i Męczeństwa;
- *Taneczne Powitanie Majówki* – zabawa na świeżym powietrzu dla mieszkańców;
- *Babski Kabaret „Old Spice Girls”* – program kabaretowy w wykonaniu Barbary Wrzesińskiej, Lidii Stanisławskiej oraz Emilii Krakowskiej;
- „*Śpiąca królewna*” – edukacyjny spektakl teatralny dla dzieci;
- *Wystawa fotograficzna „Człowiek twórca”*- swoje prace wystawiło jedenastu twórców, należących do fotokolektywu o nazwie Punkt Alarmowy „Syrena”;
- *Festyn „Postaw na Rodzinę”* – festyn przygotowany dla rodzin z dziećmi z okazji święta najmłodszych z licznymi atrakcjami;
- „*XXVII Przegląd Pieśni Ludowej i Biesiadnej Zespołów KGW*” – uroczysty festiwal śpiewaczy dla twórców oraz uczestników przeglądu;
- „*Powitanie lata*” – koncert z okazji rozpoczęcia lata w wykonaniu zespołu Camasutra oraz zabawa taneczna z DJ-em;
- *III Festiwal Muzyki Country „Chcemy Country”* – święto muzyki country z atrakcjami;
- *Teatr w Małym Mieście i Gminie*- plenerowy występ teatralny dla dzieci i warsztaty robienia lalek;

- współorganizacja „**XII Dni Sękowa**” połączonych z obchodami **XX-lecia Zespołu Pieśni i Tańca Pierwiosnek**;
- współorganizacja „**Dni Podrzewia**”;
- „wioska Indiańska” – plenerowe spotkanie z kulturą indiańską dla uczestników zielonych wakacji organizowanych w gminie Duszniki;
- wakacyjny **wyjazd do parku linowego** w Opalenicy dla dzieci i młodzieży;
- „**Koncert organowy**” w wykonaniu Eugeniusza Wawrzyniaka (pozytyw), Yossifa Ivanova (skrzypce);
- „**Edn of Summer Festiwal #3**” – koncert muzyki klubowej na zakończenie lata;
- „Dożynki Gminne” w Dusznikach – święto plonów w podziękowaniu za pracę rolników z gminy Duszniki;
- współorganizacja „**Międzynarodowego Dnia Muzyki**” podczas którego zaprezentowały się m.in. chóry z Pniew, Dusznik i Poznania;
- współorganizacja „**IX Festiwal Twórczości Trzeciej Młodości**”- święta muzyki dla seniorów;
- **Jarmark Bożonarodzeniowy** – przedświąteczna okazja do zakupu drobnych upominków
- **Bieg mikołajkowy** – sportowa rywalizacja na dystansie rodzinnym (1,5 km) oraz 5 km połączona z akcją charytatywną (upominki dla domów dziecka w Lipnicy i w Otorowie);
- „**Sylwester pod chmurką**” – zabawa na świeżym powietrzu oraz pokaz sztucznych ogni.

W roku 2018 BPiCAK w Dusznikach organizowała następujące zajęcia:

- koło plastyczne (do końca marca 2018),
- „Edukacyjne spotkanie ze sztuką” dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych,
- nauka gry na skrzypcach,
- nauka gry na gitarze,
- zajęcia z emisji głosu,
- warsztaty taneczne,
- zajęcia baletowe,
- warsztaty kulinarne (od października 2018r.).

Na koniec 2018 roku BPiCAK nie posiadała należności i zobowiązań wymagalnych.

W roku 2014 Rada Gminy Duszniki podjęła uchwałę o wyodrębnieniu środków na fundusz sołecki, który realizowany jest już kolejny raz w 2016r. Kwota funduszu dla wszystkich 17 sołectw zaplanowana została w wysokości **390.759,09 zł**. Realizację funduszu w poszczególnych sołectwach Gminy Duszniki przedstawia **tabela nr 5**. Główne zadania, które podjęły sołectwa do wykonania to remonty świetlic wiejskich, doposażenie świetlic, placów zabaw, ławek, zieleni, utwardzenie dróg, zakup sprzętu pożarniczego dla ochotniczych straży pożarnych, przygotowanie dokumentacji oświetlenia ulicznego, organizacja zawodów sportowych dla mieszkańców itp. Były to zadania nowe lub kontynuacja prac rozpoczętych w ramach funduszu zeszłego roku. Fundusz sołecki wykonano w wysokości **387.179,83 zł**, tj. **99,08%**.

Dział 926: Kultura fizyczna

Rozdział 92605: zadania w zakresie kultury fizycznej; obejmujący dotacje w zakresie kultury fizycznej i zakup sprzętu sportowego i siłowni zewnętrznych w ramach funduszu sołeckiego.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 157.300,00 zł, wykonany został w wysokości 147.742,10 zł. Z tego wydatki bieżące: plan – 114.400,00 zł, wykonanie – 105.836,00 zł; wydatki majątkowe: plan – 42.900,00 zł, wykonanie – 41.906,10 zł.

Rozdział 92695: pozostała działalność; obejmujący koszty bieżącego utrzymania obiektów sportowych na terenie Gminy.

Plan wydatków dla rozdziału wynosi 362.200,00 zł, wykonany został w wysokości 338.144,69 zł. Całość obejmuje wydatki bieżące.

Stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2018r. wyniósł 1.328.887,27 zł, dotyczy wydatków bieżących. Gmina Duszniki na koniec 2018 nie posiadała zobowiązań wymagalnych.

Zobowiązania wg rozdziałów klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Kwota
60016	1 060,00
70001	1 296,00
70005	44,00
75023	154 642,65
75075	691,88
75085	32 440,64
75412	5 197,71
75702	38 214,11
80101	612 412,44
80103	49 951,22

80104	152 428,16
80110	81 275,18
80113	40 096,77
80146	350,00
80148	17 882,35
85219	45 168,67
85228	2 986,99
85311	24 347,43
85401	11 797,19
85501	4 487,03
85502	3 196,86
90002	14 224,59
90013	723,00
90015	17 062,60
92195	7 449,30
92695	9 460,50
Razem	1 328 887,27

Większość zobowiązań w ramach wydatków bieżących to dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2018 rok, składki na ubezpieczenia społeczne i podatki, które dotyczą wynagrodzeń za miesiąc grudzień, a ich płatność przypada na miesiąc styczeń 2019r.

Analiza zobowiązań niewymagalnych wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2018 rok wskazuje na przekroczenie planowanych kwot wydatków w rozdziale 75702 § 8110 oraz działach 700, 750, 801, 852, 853, 854, 855 i 900 (przekroczenia głównie dotyczyły wydatków z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018r., składek na ubezpieczenia społeczne i podatek od wynagrodzeń – płatnych w 2018r. oraz wydatków na zakup energii i usług). Zaciągnięte zobowiązania ponad kwotę planowaną w budżecie 2018 roku mieszczą się w udzielonych upoważnieniach Wójta.

W sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2018r. w części tabelarycznej (załącznik nr 2) w rozdziałach 75023, 80103, 85501 i 85502 występują paragrafy odsetkowe. W urzędzie gminy dotyczą odsetek wypłaconych w związku z wypłatą odpraw emerytalnych. W rozdziale 80103 dotyczą zwrotu po terminie dotacji celowej na prowadzenie zajęć przedszkolnych w 2017 roku. Odsetki wykazane w rozdziałach 85501 i 85502 dotyczą zwrotu dotacji pobranych nienależnie przez świadczeniobiorców Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wraz z odsetkami.

Wydatki niewygasające

Rada Gminy Duszniki podjęła w grudniu 2018 roku uchwałę w sprawie ustalenia wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2018 tzn. są to zadania które zostaną zrealizowane w 2019r. ze środków budżetu 2018r.

Dotyczyła ona następujących zadań:

1. Projekt zbiornika SUW Sarbia.
2. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
3. Przeprowadzenie robót budowlanych polegających na bieżącym utrzymaniu dróg poprzez naprawę przepustu pod drogą gminną w Zalesiu.
4. Prace nad uchwaleniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Duszniki oraz uchwalenie 4 MPZP.
5. Budowa oświetlenia ulicznego Sędziny (Parkowa).

Wydatki niewygasające ustalono na łączną kwotę 204.407,51 zł, z tego wydatki bieżące – 57.246,81 zł, wydatki majątkowe – 147.160,70 zł. Termin realizacji niewygasających wydatków został uchwalony przez Radę na dzień 30 czerwca 2019r.

Plan przychodów i rozchodów budżetu Gminy w 2018 roku przedstawia tabela nr 3. Zaplanowane przychody w kwocie **6.469.133,00 zł** wykonane zostały w wys. **6.158.303,83 zł**, tj. **95,20%**. Na zrealizowane przychody składają się przychody z tytułów innych rozliczeń krajowych tzn. wolnych środków w wysokości 2.324.303,83 zł i emisja obligacji komunalnych w wysokości 3.834.000,00 zł, przy planowanych w wysokości 5.234.133,00 zł.

Zaplanowane rozchody w kwocie **3.234.706,00 zł** wykonane zostały w wys. **3.234.705,87 zł**, tj. **100,00%**.

W 2018 roku Gmina spłacała następujące pożyczki i kredyty:

- z EFRWP na przebudowę drogi gminnej	= 69.705,87 zł,
- z PKO	= 2.235.000,00 zł,
- z ING Bank Śląski	= 850.000,00 zł,
- z WFOŚiGW (oczyszczalnia ścieków)	= 40.000,00 zł,
- z WFOŚiGW (doposażenie osp)	= 40.000,00 zł.

Razem spłaty pożyczek i kredytów wyniosły -3.234.705,87 zł.

Projekt budżetu na 2018r. zakładał pierwotnie rozchody w wysokości 1.999.706,00 zł, jednakże wskaźnik wynikający z art. 243 ufp dla Gminy Duszniki pozwolił na zwiększenie spłat rat kredytów. Kredyty udzielone przez PKO w 2013r. i ING Bank Śląski w 2014r. zostały spłacone przed terminem.

Zadłużenie Gminy na koniec 2018 roku wyniosło **12.882.536,99 zł** i jest to **33,24%** planowanych dochodów na 2018 rok.

Zadłużenie dotyczy następujących pożyczek, kredytów i wyemitowanych obligacji:

1. z PKO, spłata w latach 2019 – 2024 (obligacje)	- 4.000.000,00 zł,
2. z WFOŚiGW, spłata w latach 2018 – 2020	- 4.879.762,94 zł,
3. z WFOŚiGW, spłata w latach 2018 – 2020	- 168.774,05 zł
4. z PKO, spłata w latach 2019 – 2026 (obligacje)	- 3.834.000,00 zł

Plan i wykonanie **wydatków majątkowych** w 2018 roku przedstawia **tabela nr 4.** Wydatki majątkowe pierwotnie zaplanowano w 2018 roku w kwocie 6.253.000,00 zł. Na koniec 2018 roku zadania inwestycyjne w planie budżetu wynoszą **6.586.456,00 zł** i stanowią **15,68%** wszystkich planowanych wydatków, natomiast wykonane zostały w wysokości **98,41%** tj., **6.481.862,74 zł.**

W 2018 roku w Gminie Duszniki zrealizowano następujące zadania inwestycyjne:

- budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- pomoc finansowa na dofinansowanie przebudowy dróg gminnych,
- przebudowa ul. Lipowej w Dusznikach,
- przebudowa ul. Św. Floriana w Dusznikach (I etap),
- przebudowa ul. Jana Pawła II w Dusznikach,
- przebudowa ul. Kasztanowej w Grzebienisku,
- przebudowa ul. Kasztanowej w Niewierzu,
- przebudowa ul. Wiśniowej w Sękowie,
- przebudowa ul. Os. Spółdzielców w Wilczynie,
- przebudowa ul. Krętej w Podrzewiu,
- przebudowa drogi gminnej w Wilczynie,
- przebudowa dróg gminnych (płyty betonowe),
- przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych,
- zakup zestawu multimedialnego dla rady gminy,
- zakup sprzętu komputerowego z oprogramowaniem dla UG,

- zakup sprzętu komputerowego z oprogramowaniem dla szkół,
- zakup zestawu multimedialnego dla GKRPA,
- zakup sprzętu komputerowego z oprogramowaniem dla GOPS,
- dotacja celowa na wykonanie 3 studni kanalizacyjnych,
- zakup kontenerów na PSZOKi,
- budowa oświetlenia ulicznego Duszniki (Niewierska, Chełmińska, Podrzewska, Brzozowa),
- budowa oświetlenia ulicznego Sędzinko (Szkolna),
- budowa oświetlenia ulicznego Grzebienisko (Miodowa),
- budowa oświetlenia ulicznego Sędziny (Parkowa),
- budowa oświetlenia hybrydowego Chełminko,
- oświetlenie uliczne w ramach funduszu sołeckiego wsi: Ceradz Dolny, Grzebienisko, Mieściska, Sędzinko i Wilkowo.
- dotacja na aranżację budynku CAK od strony zachodniej,
- zakup siłowni zewnętrznych w ramach funduszu sołeckiego.

Wydatki majątkowe zaplanowane na 2018 rok sfinansowane zostały ze środków własnych Gminy.

Dotacje udzielone z budżetu Gminy w 2018 roku.

Wykonanie planu dotacji udzielonych z budżetu Gminy dla podmiotów należących do sektora finansów publicznych przedstawia **tabela nr 6**. Dotyczą one dotacji celowych przeznaczonych na pomoc finansową udzielaną dla innych jednostek samorządu terytorialnego tj. dla Miasta Poznań i Starostwa Powiatowego w Szamotułach na dofinansowanie własnych zadań bieżących i inwestycyjnych. Dotacje te obejmują również dotacje celowe i przedmiotowe dla Komunalnego Zakładu Budżetowego na wykonanie zadań w zakresie dróg gminnych, cmentarzy, gospodarki ściekowej, oczyszczania i utrzymania zieleni oraz dotację podmiotową i celową dla instytucji kultury – Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury.

Wielkość dotacji przekazanej od organizatora dla instytucji kultury przedstawia **tabela nr 7**. Dotacja przekazana wg stanu na dzień 31 grudnia 2018r. dla BPiCAK w wysokości 100,00%.

Wykonanie planu dotacji celowych na zadania własne Gminy realizowane przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych przedstawia **tabela nr 8**.

Na realizację zadań w 2018 roku przez organizacje pożytku publicznego zostały przeprowadzone dwa konkursy w grudniu 2017 roku i jeden konkurs w 2018 roku. Pierwszy w zakresie zadań pomocy społecznej i kultury; drugi w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu; trzeci w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży. Dodatkowo organizacjom pożytku publicznego przyznane zostały dotacje w trybach bezkonkursowych. Dotacje udzielone z budżetu Gminy dla organizacji pożytku publicznego w planie wydatków zajmują **0,41% - 173.500,00 zł** i wykonane zostały w 2018 roku w wysokości **90,74%, tj. 157.440,00 zł**.

Kwota środków na dotacje zaplanowane w 2018 roku w obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu wyniosła **104.400,00 zł** i została przyznana na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Dotacje wykorzystywane przez kluby i zespoły sportowe przyznawane są na realizację zadań Gminy w zakresie rozwoju sportu podstawowego dla dzieci i młodzieży. Gmina Duszniki wspiera realizację zadań przez następujące podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w ww. zakresie:

- Ludowy Klub Sportowy „SOKÓŁ” Duszniki w kwocie 30.500,00 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy „OLIMP” Duszniki w kwocie 28.000,00 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy „SPARTAKUS” Duszniki w kwocie 11.000,00 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy „DYSKOBOL” Grzebienisko w kwocie 10.000,00 zł,
- Ludowy Klub Sportowy „HURAGAN” Podrzewie w kwocie 6.000,00 zł,
- Stow. Społ. Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski Szamotuły w kwocie 1.500,00 zł,
- Klub Sportowy „SĘKOWO” Sękowo w kwocie 6.000,00 zł,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „DUSZEK” Duszniki w kwocie 1.900,00 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy „GCK SZACH” Sękowo w kwocie 1.000,00 zł,

Pozostałe organizacje otrzymujące dotacje z budżetu Gminy to:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej Oddział w Dusznikach w kwocie 7.000,00 zł,
- Chór HALKA w Dusznikach w kwocie 10.000,00 zł,
- Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Dusznickiej w kwocie 3.000,00 zł,
- Stowarzyszenie Duszniczanka w kwocie 9.000,00 zł,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „DUSZEK” Duszniki

w kwocie 4.600,00 zł,

- Stowarzyszenie Podrzewianka w kwocie 6.000,00 zł,
- Stowarzyszenie Klub Seniora „ZŁOTY KŁOS” Duszniki w kwocie 5.100,00 zł,
- Stow. Społ. Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski Szamotuły w kwocie 1.500,00 zł,
- Zespół Pieśni i Tańca „Pierwiosnek” Sękowo w kwocie 2.500,00 zł,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „DUSZEK” Duszniki w kwocie 5.000,00 zł,
- Bukowskie Towarzystwo Amazonki w kwocie 4.000,00 zł,
- Stowarzyszenie Tacy Sami w kwocie 2.000,00 zł.

Ponadto z budżetu Gminy przyznawane są dotacje dla Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie naszej Gminy. W 2018 roku zaplanowano kwotę 3.500,00 zł, do końca roku wydatkowano 1.840,00 zł.

Tabela nr 10 - plan i wykonanie przychodów i kosztów działającego samorządowego zakładu budżetowego w Gminie tj. **Komunalnego Zakładu Budżetowego w Dusznikach** przedstawia realizację przychodów i kosztów w 2018 roku.

Działalność zakładu obejmuje następujące zadania:

- dostarczanie wody,
- obsługę mieszkań komunalnych,
- gospodarkę ściekową,
- oczyszczanie wsi,
- pozostałą działalność - cmentarz komunalny Sędziny.

I. WODOCIĄGI

W roku 2018 sprzedano 419 574 m³ wody, czyli o 10,8% więcej w porównaniu z rokiem 2017, co jest związane z dokładniejszymi odczytami poprzez wodomierze klasy C.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych należą:

- przebudowa strony internetowej,
- remont koparko – ładowarki Stalowa Wola,
- naprawa zbiornika sprężarki na SUW w Sarbii,
- wymiana akumulatorów w agregacie na SUW w Sarbii,
- remont pompy głębinowej na SUW w Sarbii,
- wykonanie sieci wodociągowej PE 90 - 100 m w Sędzinku, ul. Polna,

- wykonanie sieci wodociągowej PE 90 – 78 m w Grzebienisku, Huby,
- wykonanie sieci wodociągowej PE 90 – 145 m w Grzebienisku, Szamotulska,
- wykonanie sieci wodociągowej PE 90 – 97 m w Sękowie, ul. Wichrowa,
- wykonanie sieci wodociągowej PE 110 – 143 m w Sękowie, ul. Orzechowa,
- wykonanie sieci wodociągowej PE 110– 117 m w Sękowie, ul. Wichrowa,
- wykonanie sieci wodociągowej PE 110 – 97 m w Sędzinku, ul. Polna,
- wykonanie sieci PE 90 – 32 m w Dusznikach, ul. Bukowska,
- naprawa sterowania agregatu w Sarbii,
- naprawa osuszaczy na stacjach wodociągowych,
- wymiana złóż w dwóch odżelaziaczach na SUW w Sarbii,
- wymieniono 282 sztuk wodomierzy u mieszkańców w gminie Duszniki, czyli o 22 % więcej niż w 2017r. Wszystkie wodomierze są już przystosowane do zdalnego odczytu,
- wykonano 56 nowych przyłączy wodociągowych.

II. OCZYSZCZALNIA

W 2018r. odebraliśmy 208 855 m³ ścieków, z czego:

- 1) 31 815 m³ to ścieki dowożone,
- 2) 177 040 m³ to ścieki pochodzące z kanalizacji.

Przy dwóch obowiązujących taryfach możemy stwierdzić, że od osób fizycznych odebrano 159 156 m³ ścieków, a od podmiotów gospodarczych 49 699 m³, czyli największymi dostawcami ścieków w gminie rolniczej są cały czas lokalni mieszkańcy.

Rozgraniczając ścieki na trzy oczyszczalnie możemy również wskazać ile każda oczyszczalnia przyjęła:

- 1) Duszniki 75 178 m³ (dowożone 3436 m³),
- 2) Grzebienisko 82 403 m³ (dowożone 28 379 m³),
- 3) Podrzewie 51 274 m³.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w 2018r. należą:

- założenie i uruchomienie zaworu ul. Lipowa i Kolejowa w Dusznikach,
- montaż rynien i drzwi wejściowych w garażu na oczyszczalni w Dusznikach,
- zakup urządzeń do pomiaru gazów niebezpiecznych,
- czyszczenie rowu melioracyjnego na oczyszczalni w Dusznikach,
- remont przyczepy Pronar,
- zakup przyczepki pod drugi agregat przewoźny i dostosowanie agregatu do pracy,
- naprawa wentylacji na stacji próżniowej w Dusznikach,

- przygotowanie projektu budynku pod Drainad na oczyszczalni w Podrzewiu,
- wykonanie 17 przyłączy kanalizacyjnych,
- wykonanie zabudowy pomieszczenia osadu na oczyszczalni w Grzebienisku,
- wykonanie sieci kanalizacyjnej w Sękowie, ul. Wichrowa PE 63 – 100 m,
- wykonanie za pomocą samochodu specjalistycznego czyszczenia przepompowni na terenie gminy, udrażniania przewodów ciśnieniowych i grawitacyjnych kanalizacji w łącznej ilości godzin 801.

III. WYSYPISKO

W 2018r. zebrano 3 449 pojemników 110 l oraz 1 243 pojemników 1100 l od indywidualnych podmiotów gospodarczych, czyli wzrost objętościowy w porównaniu z 2017 o 13%.

IV. LOKALE KOMUNALNE

W roku 2018 wykonano:

- remont komina w budynku komunalnym w Grzebienisku Osiedle 1,
- wymiana okien w lokalu komunalnym w Wierzei, ul. Bukowska,
- malowanie lokalu socjalnego,
- naprawa piecy w lokalach komunalnych w Grodziszczku, Grzebienisku i Zalesiu,
- zabezpieczenie i odbudowa części wspólnej spalonego budynku komunalnego w Wierzei,
- przeprowadzenie przeglądów rocznych budynków komunalnych.

V. DROGI PUBLICZNE GMINNE

W roku 2018 wykonano bieżące remonty dróg gminnych w Wilczynie, Dusznikach, Chełminku i Niewierzu.

VI. CMENTARZ

W roku 2018 wykonano remont dachu, rynien i pomalowano elewacje kaplicy w Sędzinach na cmentarzu komunalnym oraz dokonano zakupu nowej chorągwi.

Wynik wykonania budżetu na koniec 2018 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie za 2018 rok
1	2	3	4
1.	Dochody	38.759.299,09	39.366.037,16
	- bieżące	38.438.601,54	39.081.096,73
	- majątkowe	320.697,55	284.940,43
2.	Wydatki	41.993.726,09	40.864.057,95
	- bieżące	35.407.270,09	34.382.195,21
	- majątkowe	6.586.456,00	6.481.862,74
3.	Nadwyżka/deficyt (1-2)	- 3.234.427,00	- 1.498.020,79
4.	Przychody ogółem	6.469.133,00	6.158.303,83
	w tym:		
	- kredyty i pożyczki	5.234.133,00	3.834.000,00
	w tym: na prefinansowanie	-	-
	- nadwyżka z lat ubiegłych	-	-
	- inne źródła (wolne środki)	1.235.000,00	2.324.303,83
5.	Rozchody ogółem	3.234.706,00	3.234.705,87
	w tym:		
	- spłaty pożyczek i kredytów	3.234.706,00	3.234.705,87
	w tym: spłata pożyczki na prefinansowanie.	-	-

Zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku budżetowego:

W 2018 roku Gmina Duszniki nie realizowała programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

Stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich

Gmina Duszniki w 2018 roku realizowała 6 zadań o charakterze wieloletnim w zakresie wydatków bieżących i 3 zadania w zakresie wydatków majątkowych.

Są to następujące programy wieloletnie:

1. Ubezpieczenie mienia gminnego – ochrona mienia

Program wieloletni obowiązuje na lata 2018 – 2020 i zaplanowany został w 2018r. na kwotę 135.600,00 zł. Gmina Duszniki w 2017 roku przeprowadziła postępowanie przetargowe i w wyniku tego podpisała umowę z Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń SA Vienna Insurance Group z siedzibą w Warszawie. Umowa obejmuje ubezpieczenie od ognia i innych zdarzeń losowych, od kradzieży z włamaniem i rabunku, ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk, ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, następstw nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenie szyb od stłuczenia, ubezpieczenie maszyn od uszkodzeń od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenie komunikacyjne. Terminy opłacania składek zostały określone na dzień 31 stycznia i 31 lipca każdego roku. Urząd Gminy i podległe jednostki organizacyjne realizują program w ramach swoich budżetów. W 2018 roku składki zostały opłacone w terminie i program został zrealizowany.

2. Odbieranie, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Duszniki

Program wieloletni obowiązuje na lata 2015 – 2019 i zaplanowany został w 2018r. na kwotę 595.538,00 zł. Gmina Duszniki po przeprowadzeniu procedury przetargowej podpisała umowę na realizację tego zadania 2 września 2015r. z Przedsiębiorstwem Wielobranżowym „LS-PLUS” z siedzibą w Opalenicy. Przedmiotem umowy jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych segregowanych i niesegregowanych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

na terenie Gminy Duszniki. Umowa obowiązuje do 30 czerwca 2019r. Zadanie realizowane jest na bieżąco – program jest zrealizowany.

3. Świadczenie usług transportowych w zakresie przywozu i odwozu dzieci i młodzieży do Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dusznikach, Przedszkola w Dusznikach oraz oddziału zamiejscowego w Sękowie Przedszkola w Dusznikach, w latach szkolnych 2016/2017 i 2017/2018

Program wieloletni obowiązuje na lata 2016 – 2018 i zaplanowany został w 2018r. na kwotę 76.765,00 zł. Gmina Duszniki – Gminny Zespół Oświatowy po przeprowadzeniu procedury przetargowej podpisała umowę na świadczenie usług transportowych w zakresie dowozu dzieci i młodzieży oraz odwozu po zakończonych zajęciach ze Szkoły Podstawowej, Gimnazjum i Przedszkola w Dusznikach. Firma realizująca zadanie to „Łajka” Usługi Przewozowo-Transportowe z siedzibą w Dusznikach. Umowa obowiązuje na lata szkolne 2016/2017 i 2017/2018. Zadanie realizowane jest na bieżąco z budżetu oświaty – program jest zrealizowany.

4. Świadczenie usług transportowych w zakresie dowozu dzieci oraz odwozu po zakończonych zajęciach ze Szkoły Podstawowej w Grzebienisku, w latach szkolnych 2017-2018 i 2018-2019

Program wieloletni obowiązuje na lata 2017 – 2019 i zaplanowany został w 2018r. na kwotę 108.345,60 zł. Gmina Duszniki – Gminny Zespół Oświatowy po przeprowadzeniu procedury przetargowej podpisała umowę na świadczenie usług transportowych w zakresie dowozu dzieci oraz odwozu po zakończonych zajęciach ze Szkoły Podstawowej w Grzebienisku. Firma realizująca zadanie to „Łajka” Usługi Przewozowo-Transportowe z siedzibą w Dusznikach. Umowa obowiązuje na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019. Zadanie realizowane jest na bieżąco z budżetu oświaty – program jest zrealizowany.

5. Wykonanie usług oświetlenia na terenie administrowanym przez Gminę Duszniki

Program wieloletni obowiązuje na lata 2018 – 2019 i zaplanowany został w 2018r. na kwotę 31.734,00 zł. Gmina Duszniki podpisała umowę na świadczenie usług oświetleniowych z ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie. Zadanie realizowane jest na bieżąco – program jest zrealizowany.

6. Świadczenie usług transportowych w zakresie dowozu oraz odwozu dzieci po zakończonych zajęciach ze Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Dusznikach oraz po drodze do oddziału zamiejscowego w Sękowie Przedszkola w Dusznikach i Szkoły Podstawowej w Sędzinku na rok szkolny 2018/2019 i 2019/2020.

Program wieloletni obowiązuje na lata 2018 – 2020 i zaplanowany został w 2018r. na kwotę 121.589,00 zł. Gmina Duszniki – Gminny Zespół Oświatowy po przeprowadzeniu procedury przetargowej podpisała umowę na świadczenie usług transportowych w zakresie dowozu dzieci oraz odwozu po zakończonych zajęciach ze Szkoły Podstawowej, Przedszkola w Dusznikach oraz Szkoły Podstawowej w Sędzinku. Firma realizująca zadanie to „Łajka” Usługi Przewozowo-Transportowe z siedzibą w Dusznikach. Umowa obowiązuje na lata szkolne 2018/2019 i 2019/2020. Zadanie realizowane jest na bieżąco z budżetu oświaty – program jest zrealizowany.

7. Modernizacje dróg gminnych

Program wieloletni w zakresie modernizacji dróg gminnych obowiązuje na lata 2018 - 2021. Na rok 2018 w ramach wydatków majątkowych - Gmina zaplanowała w programie kwotę 5.310.800,00 zł. Program w 2018 roku obejmował 11 zadań: przebudowę ul. Lipowej w Dusznikach wykonała firma GRAEB Przedsiębiorstwo Drogowe z Pniew; przebudowę ul. Św. Floriana w Dusznikach, przebudowę ul. Kasztanowej w Niewierzu, przebudowę drogi gminnej w Wilczynie wykonało Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych z Szamotuł; przebudowę ul. Jana Pawła II w Dusznikach, przebudowę ul. Wiśniowej w Sękowie, przebudowę ul. Krętej w Podrzewiu oraz przebudowę dróg gminnych (płyty drogowe) w Podrzewiu, Brzozie i Grzebienisku wykonała firma RENOMEX Sp. z o.o. z Dusznik; przebudowę ul. Kasztanowej w Grzebienisku oraz ul. Osiedle Spółdzielców w Wilczynie wykonała firma RDR Sp. z o.o. z Czerwonaka; przebudowę dróg gminnych (płyty drogowe) w Sędzinku i Sędzinach wykonała firma HERZOG z Sątopy; przebudowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych wykonała firma P.W. JAN-POL z Pniew. Tym zadaniem objęte były drogi dojazdowe w miejscowościach Sękowo i Brzoza. Zadania zostały wykonane – program został zrealizowany.

8. Pomoc finansowa na dofinansowanie przebudowy dróg powiatowych

Program wieloletni w zakresie dofinansowania przebudowy dróg powiatowych obowiązuje na lata 2018 - 2021. Na 2018 rok Gmina Duszniki zaplanowała w budżecie w zakresie wydatków majątkowych kwotę 344.500,00 zł. Pomoc finansowa dotyczyła: przebudowy drogi powiatowej nr 1886P Wilczyna – Grzebienisko, polegająca na budowie zatok autobusowych w rejonie szkoły w m. Grzebienisko na kwotę 119.767,00 zł. Zgodnie z umową zawartą ze Starostwem

Powiatowym w Szamotułach zadanie zostało wykonane w 2018 roku, a Gmina Duszniki przekazała pomoc finansową na podstawie noty księgowej w dniu 3.12.2018r. Drugie zadanie planowane w ramach przebudowy dróg powiatowych dotyczyło przebudowy drogi powiatowej nr 2738P Nowy Tomyśl – Duszniki na odcinku ok. 900 mb., od granicy powiatu w kierunku Dusznik na kwotę 449.467,05 zł. Pomoc finansowa została podzielona na dwie raty: w 2018 – 224.733,00 zł i w 2019 – 224.734,05 zł. Zgodnie z umową zawartą ze Starostwem Powiatowym w Szamotułach zadanie zostało wykonane w 2018 roku, a Gmina Duszniki przekazała pomoc finansową na podstawie noty księgowej w dniu 18.12.2018r.

9. Budowa oświetlenia ulicznego LED w miejscowościach Gminy Duszniki

Program wieloletni obowiązuje na lata 2015 – 2018 i wynika z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Duszniki, w którym zostało zawarte zadanie budowy oświetlenia ulicznego LED w miejscowościach Gminy Duszniki. Zaplanowany został w 2018r. na kwotę 266.000,00 zł. Program w 2018 roku obejmował 7 zadań: budowa oświetlenia ulicznego w Dusznikach – ul. Niewierska i Chełmińska, ul. Podrzewska, ul. Brzozowa, w Sędzinku ul. Szkolna, w Sędzinach ul. Parkowa - wykonawcą była firma INSTALACJE ELEKTRYCZNE Aron Balcerzak z siedzibą w Słupcy; budowa oświetlenia ulicznego w Grzebienisku ul. Miodowa – wykonawca WICHARY TECHNIC Sp. z o.o. z Bielska-Białej; budowa oświetlenia hybrydowego w Chełminku - wykonawca WICHARY TECHNIC Sp. z o.o. z Bielska-Białej Zadania zostały wykonane – program na 2018 rok został zrealizowany.

W Ó J T

Roman Boguś

Załącznik do sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Duszniki
za 2018 rok.

Wykaz jednostek budżetowych, które utworzyły rachunki dochodów własnych
oraz zestawienie dochodów własnych i wydatków nimi sfinansowanych.

W 2018 roku w Gminie Duszniki żadna jednostka nie utworzyła rachunku
dochodów własnych.

WÓJT
Roman Boguś

